

רשומות

הצעות חוק

29 בינואר 1956

256

ט"ז בשבט תשט"ז

עמוד

58	חוק יישוב סכסוכי עבודה, תשט"ז—1956
64	חוק בנק ישראל (הוראת שעה) (תיקון), תשט"ז—1956

חוק יישוב סכסוכי עבודה, תשט"ז — 1956

פרק ראשון: מבוא

1. שר העבודה ימנה ממונה ראשי על יחסי עבודה (להלן — הממונה הראשי) וממונים על יחסי עבודה (להלן — ממונים); הודעה על מינוי תפורסם ברשומות. 2. לענין חוק זה סכסוך עבודה הוא סכסוך באחד הנושאים המנויים להלן שנתגלע בין מעביד לעובדיו או לחלק מהם, או בין מעביד לארגון עובדים או בין ארגון מעבידים לארגון עובדים, להוציא סכסוך היחיד; ואלה הנושאים: (1) כריתתו, חידושו, שינויו או ביטולו של הסכם קיבוצי; (2) קביעת תנאי עבודה; (3) קבלת אדם לעבודה או אי-קבלתו או סיום עבודתו; (4) קביעת זכויות ותובות הנובעות מיחסי עובד ומעביד. 3. בסכסוך עבודה שבין מעביד לעובדיו או לחלק מהם, הצדדים לסכסוך הם המעביד וארגון העובדים המייצג את רוב העובדים שהסכסוך נוגע להם, ובאין ארגון עובדים כאמור — הנציגות שנבחרה על-ידי רוב העובדים האלה בין לכל ענין ובין לסכסוך העבודה הנדון. 4. מעביד שהוא צד לסכסוך עבודה ראשי, בכל הנוגע לסכסוך, להיות מיוצג על-ידי ארגון מעבידים, והאדם המוסמך לפעול בשם אותו ארגון ידו כיד המעביד.	סמונים על יחסי עבודה סכסוך עבודה הצדדים בסכסוך עבודה בין מעביד לעובדיו ייצוג מעביד

פרק שני: תיווך

5. צד בסכסוך עבודה ראשי להודיע על הסכסוך לממונה; הממונה יעביר העתק ההודעה לממונה הראשי. תוכן ההודעה, צורתה ודרך מסירתה יקבע שר העבודה בתקנות. 6. נמסרה הודעה לפי סעיף 5 או שנודע לממונה הראשי בדרך אחרת על סכסוך עבודה, יהליט הממונה הראשי אם יתווך בסכסוך; החליט לחיוב — יטול לידינו את תפקיד המתווך או יטיל את התיווך על ממונה או על מי שיתמנה במיוחד על ידי שר העבודה ליישוב אותו סכסוך עבודה. 7. המתווך יעשה כמיטב יכלתו ליישוב הסכסוך בדרך משא ומתן, והוא ראשי — (1) לקיים פגישות עם הצדדים, ביחד או בנפרד, לשמוע טענותיהם והצעותיהם ליישוב הסכסוך ולהביא לענין זה הצעות משלו; (2) להיבא את הצדדים בתשובה מנומקת, בעל פה או בכתב, על טענות הצד השני ועל ההצעות ליישוב הסכסוך; (3) להזדקק להוות דעת של מומחים ושל נציגי ארגוני עובדים וארגוני מעבידים; (4) לחקור את המצב הכלכלי של המפעל שבו קיים הסכסוך ולעיין בספרי חשבונות ובמסמכים אחרים העלולים לספק לו תומר לחקירתו.	מסירת הודעות על סכסוך עבודה החלטה על תיווך פעולות המתווך ליישוב הסכסוך

סמכויות
המתווך

8. (א) רשאי המתווך, במסגרת תפקידו לפי סעיף 7 ולמטרת ביצועם —

(1) להשיג כל עדות, בין בכתב בין בעל פה, ולחקור כל אדם, אם יש בכך, לדעתו, ענין ליישוב הסכסוך, אך לא ידרש אדם להשיב על שאלה שעלולה להפילו;

(2) להזמין אדם לבוא לשיבת התיווך כדי להעיד או להגיש מסמך שברשותו ולחקרו כעד או לדרוש מאתו להגיש מסמך שברשותו;

(3) לדרוש מכל עד שיקיים עדותו בשבועה או בהן צדק;

(4) ליתן צו הכופה אדם לבוא לפניו, לאחר שלא בא לפי הזמנה, ולא הצטדק על כך להנחת דעתו, וכן להטיל עליו את השלום החוצאות שנגרמו מחמת סירובו לציית להזמנה, וגם לקנוס אותו בסכום שלא למעלה ממאה לירות;

(5) לקנוס בסכום שלא למעלה ממאה לירות כל אדם שנדרש על ידי המתווך להעיד בשבועה, להגיש מסמך, להשיב לטענות הצד השני כאמור בסעיף 7 (2) או לאפשר חקירה כאמור בסעיף 7 (4), ולא עשה כנדרש ולא הצטדק על כך להנחת דעתו של המתווך.

(ב) קנס שהוטל לפי סעיף קטן (א) ייגבה כדרך שגובים קנס שהוטל על ידי בית

משפט.

הסכם ליישוב
הסכסוך

9. הגיעו הצדדים להסכם בדבר יישוב סכסוך עבודה אם על דעת עצמם ואם לפי הצעת המתווך, יערכו המתווך או הצדדים הסכם בכתב לענין זה ובו יפורטו כל התנאים שלפיהם יישב הסכסוך; ההסכם יחתם בידי הצדדים ויקויים בחתימת המתווך.

פטור מסם
בולים

10. הסכם שנחתם לפי סעיף 9 פטור ממש בולים.

סיום התיווך
באין הסכם

11. (א) לא נחתם הסכם כאמור בסעיף 9 תוך ארבעה עשר יום מהתאריך שבו הזמנו הצדדים לראשונה להתייצב לפני המתווך, יסיים המתווך את תיווכו ויגיש לממונה הראשי דין וחשבון על מהלך התיווך, על תביעות הצדדים, על הצעותיהם ועל הצעותיו הוא ליישוב הסכסוך.

(ב) בהסכמת הצדדים רשאי הממונה הראשי לפרסם, בדרך שימצא לנכון, את הדין וחשבון או תקצירו.

תיווך מחודש

12. משקיבל הממונה הראשי דין וחשבון לפי סעיף 11, רשאי הוא להציע לצדדים חידוש התיווך, ואם הסכימו לכך — יחדש המתווך את תיווכו ותוראות פרק זה יחולו על התיווך המחודש.

סודיות

13. (א) העובדות שהגיעו לידיעתו של המתווך אגב התיווך ולא היו ידועות ברבים הן בחזקת סוד ולא יביאן המתווך לידיעת אדם זולתו, אלא במידה שהדבר דרוש למילוי תפקידו ולשימוש בסמכויותיו.

(ב) העובר על תוראות סעיף קטן (א), דינו — מאסר שנה או קנס אלף לירות.

זכויות שמורות

14. לא נחתם הסכם כאמור בסעיף 9, כל הנאמר במהלך התיווך על ידי הצדדים, כל עדות שהושמעה בו וכל הצעה ליישוב הסכסוך שהובא בו, לא יהיבו את הצדדים ולא יישמשו ראיה בבגרות לפי חוק זה אלא אם הצדדים הסכימו לכך בכתב.

פרק שלישי : בוררות

15. **ענינים לבוררות** ואלה הענינים לבוררות לפי חוק זה :
- (1) כל סכסוך עבודה שהצדדים הסכימו בכתב למסרו לבוררות לפי חוק זה ;
 - (2) כל סכסוך עבודה אשר לפי הסכם קיבוצי שנערך או הוארך לאחר תחילת חוק זה יש למסרו לבוררות מסוימת כקבוע בהסכם ולא נקבעו הבורר או הבוררים או אופן מינוים או שנקבע אופן המינוי ולא נתמנו תוך זמן סביר, או שנתמנו ולא סיימו הבוררות תוך זמן סביר וכל טענה לסתור אחת העובדות האלה תוכרע אף היא בבוררות לפי חוק זה.
16. **מסירת הודעה** כל צד לסכסוך עבודה שהוא ענין לבוררות לפי חוק זה רשאי למסור הודעה על הסכסוך לממונה. על הודעה לפי סעיף זה חלות הוראות סעיף 5.
17. **מינוי ועדת בוררים** הממונה הראשי שהגיע אליו העתק ההודעה שנמסרה לממונה, ימנה ועדת בוררים לאותו סכסוך (להלן — ועדת הבוררים) או יפעל לפי סעיף 18.
18. **בורר יחיד** הממונה הראשי רשאי על פי בקשת הצדדים ולפני שמינה ועדת בוררים ליטול לידי תפקיד בורר יחיד או למנות ממונה להיות בורר יחיד בסכסוך, ומשעשה אחד משני אלה נתונות לבורר היחיד כל הסמכויות של ועדת בוררים ; הוראות פרק זה בדבר בוררות בוועדת בוררים חלות, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על בוררות יחיד כאמור.
19. **הרכב ועדת בוררים** ועדת בוררים היא שלושה ; יושב ראש שנתמנה מבין האנשים ששמותיהם כלולים ברשימת יושבי ראש לוועדות בוררים, שנערכה על ידי שר העבודה לאחר התייעצות במועצה ליחסי עבודה, נציג עובדים ונציג מעבידים שנתמנו לאחר התייעצות לגבי כל אחד מהם בצד המיוצג על ידיו מבין האנשים ששמותיהם כלולים ברשימת נציגי עובדים ונציגי מעבידים לוועדות בוררים, שנערכו על ידי שר העבודה לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ובארגונים יציגים של מעבידים, הכל לפי הענין.
20. **מתווך כבורר** מי שפעל כמתווך בסכסוך עבודה מסויים לא יתמנה בורר יחיד או חבר ועדת בוררים לאותו סכסוך, אלא בהסכמת הצדדים בכתב.
21. **פתיחת הבוררות** יושב ראש ועדת הבוררים יקבע את מועדי ישיבותיה ומקומותיה ויודיע על כך ליתר חברי הועדה ויזמין את הצדדים להתייצב לפני הועדה.
22. **מקורות הדין בבוררות** (א) ועדת בוררים תדון ותפסוק לפי כל חיקוק, הסכם קיבוצי או נוהג מקצועי, ובאין באלה תשובה לגדון, תפסוק ועדת הבוררות לפי מידת הצדק והישר.
(ב) "נוהג מקצועי" הוא הנהוג או המקובל לגבי הנדון בבוררות ורשאית ועדת בוררים לוותר על הוכחתו בעדים או במומחים, אם היא משוכנעת בקיומו.
23. **כשכויות ועדת בוררים** (א) רשאית ועדת בוררים, לשם ביצוע תפקידיה —
- (1) להשיג כל עדות, בין בכתב בין בעל פה, ולחקור כל אדם אם יש בכך, לדעתה, ענין לסכסוך שנמסר לבוררות, אך לא יידרש אדם להשיב על שאלה שעלולה להפלילו ;
 - (2) לדרוש מכל עד שיקיים עדותו בשבועה או בהן צדק ;
 - (3) להזמין אדם לבוא לישיבת הבוררות כדי להעיד או להגיש מסמך שברשותו ולחקרו בעד או לדרוש מאתו להגיש כל מסמך שברשותו.

(4) ליתן צו הכופה אדם לבוא לפניו, לאחר שלא בא לפי הזמנה ולא הצטרך על כך להנחת דעת הועדה וכן להטיל עליו תשלום ההוצאות שנגרמו מחמת סירובו לציית להזמנה וגם לקנוס אותו בסכום שלא למעלה ממאה לירות; (5) לקנוס בסכום שלא למעלה ממאה לירות כל אדם שנדרש על ידי הועדה להעיד בשבועה או להגיש מסמך ולא עשה כנדרש ולא הצטרך על כך להנחת דעתה של ועדת הבוררים.

(ב) קנס שהוטל לפי סעיף קטן (א) ייגבה בדרך שגובים קנס שהוטל על ידי בית

משפט.

24. ועדת בוררים לא תהיה קשורה בדיני הראיות, אלא תפעל בדרך שתיראה לה מועילה ביותר לבירור הגדון.
25. ועדת בוררים תקבע את סדרי דיוניה, במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות לפיו.
26. רשאי יושב ראש של ועדת בוררים לקיים ישיבת הועדה בהעדר אחד הבוררים, אם בירר תחילה כי לחבר הועדה הנעדר מהישיבה נשלחה הודעה על מקום הישיבה ומועדה והחבר לא מסר הודעה בכתב על אי-יכולתו להשתתף בישיבה ולא הראה סיבות מספיקות לדעת היושב ראש.
27. נתקיימה ישיבה בהעדר אחד החברים כאמור בסעיף 26, או לא השתתף אחד מהם בפעולות הועדה — אין חוקיות הישיבה או פעולות הועדה וסמכויותיה נפגעות על ידי העדר זה; אולם לפי דרישת החבר שנעדר מישיבת הועדה רשאי היושב ראש להחדש את הדיון בשאלות שבהן דנו בהעדר החבר, אם ראה היושב ראש סיבה מספקת להעדרו.
28. ועדת בוררים רשאית לתת פסק-ביניים וכן רשאית היא לבטל בכל עת אותו פסקי ביניים.
29. פסקי-הבוררים או פסקי-הביניים יינתנו ברוב דעות; ובאין רוב דעות יינתן פסקי הבוררים או פסקי-הביניים על ידי היושב ראש.
30. מי שהיה יושב ראש ועדת הבוררים רשאי לתקן טעות סופר שנפלה בפסקי-הבוררים.
31. (א) תקופת תקפו של פסקי-בוררים בענין תנאי עבודה, היא שנה מיום נתינתו, אם לא נקבעה בו תקופה קצרה יותר.
(ב) תחילתו של פסקי-בוררים היא ביום נתינתו, אם לא נקבע בו לכך תאריך מוקדם יותר או מאוחר יותר.
(ג) דינו של פסקי-בוררים כדין חוזה בין הצדדים לבוררות או כדין הסכם קיבוצי ביניהם, הכל לפי הענין.
32. (א) התעוררו חילוקי דעות בין הצדדים לבוררות בדבר פירוש פסקי-הבוררים בנקודה מסוימת והממונה הראשי סבור, כי אמנם טעון פסקי-הבוררים פירוש באותה נקודה, רשאי הוא לפי בקשת אחד הצדדים להטיל על ועדת בוררים, וכן רשאי הוא בהסכמת הצדדים להטיל על בורר יחיד כאמור בסעיף 18 — לפרש את פסקי-הבוררים והחלטת המפרשים תהיה חלק מפסקי-הבוררים.
(ב) על פעולות ועדת בוררים לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות פרק זה.
33. פסקי-בוררים הוא סופי, ואין עליו ערעור.

34. (א) העובדות שהגיעו לידיעתו של חבר ועדת בוררים אגב הבוררות ולא היו ידועות ברבים הן בחזקת סוד ולא יבאן לידיעת אדם זולתו, אלא במידה שהדבר דרוש למילוי תפקידו ולשימוש בסמכויותיו.
(ב) העובר על הנאמרות סעיף קטן (א), דינו — מאסר שנה או קנס אלף לירות.
35. יושב ראש ועדת הבוררים ימסור לממונה הראשי ולצדדים העתק פסק-הבוררים כשהעתק מקויים בחתימת ידו.
36. פסק-בוררים, וכן כתב הרשאה הניתן על-ידי אחד הצדדים למתייצב בשמו לפני ועדת בוררים, פטורים ממש בולים.
37. פקודת הבוררות, אינה חלה על בוררות לפי חוק זה.

סודיות

העתק מפסקי בוררים

פטור ממש בולים

פקודת הבוררות

פרק רביעי: המועצה ליחסי עבודה

38. שר העבודה ימנה מועצה ליחסי עבודה (להלן — המועצה) שתיעץ לו בכל הנוגע ליחסי עבודה.
39. (א) חברי המועצה יהיו הממונה הראשי ונציגי ממשלה אחרים שיתמנו לכך (להלן — חברים רשמיים) וכן נציגי עובדים ונציגי מעבידים שווה בשווה (להלן — חברים נציגים) בתנאי שמספר החברים הנציגים יעלה על מספר החברים הרשמיים.
(ב) נציגי העובדים במועצה יתמנו לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ונציגי המעבידים יתמנו לאחר התייעצות בארגונים יציגים של מעבידים במדינה.
(ג) הודעה על מינוי המועצה ועל שמות החברים הנציגים בה תפורסם ברשומות.
40. שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות את תקופת כהונתה של המועצה ותנאים לפיקיעתה של הברות במועצה לפני תום תקופת כהונתה המלאה.
41. שר העבודה, או מי שיתמנה על ידו לכך, יהיה יושב ראש המועצה.
42. המועצה תקבע את סדרי דיוניה ועבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

מינוי מועצה ליחסי עבודה

הרכב המועצה

תקופת כהונה

יושב ראש המועצה

סדרי הדיון במועצה

פרק המישי: הנאמרות שונות

43. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, לאחר שהתייעץ במועצה, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
44. פקודת בתי המשפט התעשייתיים, 1947¹, וחוק השביתות העותמני מיום 27 ביולי 1909 — בטלים.

ביצוע ותקנות

ביטול

דברר הסבר

החוק המוצע בא להתקין כלים ליישוב סכסוכי עבודה בין עובדים לבין מעבידים. להוציא סכסוך שבין עובד יחיד לבין מעבידו. ענינו של החוק המוצע הוא יישוב «סכסוכים כלכליים» ולא «סכסוכים משפטיים», היינו סכסוכים בדבר קביעת זכויות ולא בדבר מימושן שהוא מענינם של בתי-משפט בין שהם כלליים ובין שהם מיוחדים לעניני עבודה.

¹ חוקי א"י, כרך א', פרק ו', עמ' 35.
² ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1568, עמ' 120.

שתי דרכים קובע החוק המוצע ליישוב סכסוכים: תיווך או בוררות. התיווך יופעל על פי בקשת אחד הצדדים או לפי יזמתו של הממונה הראשי על יחסי עבודה. כמתווכים ישמשו הממונה הראשי על יחסי עבודה או כל ממונה על יחסי עבודה שעליו יטיל הממונה הראשי את התיווך; במקרים מיוחדים יוטל התיווך על מתווך מיוחד שיתמנה על ידי שר העבודה (סעיף 6).

תפקיד המתווך לסייע לצדדים ליישב את סכסוך העבודה בדרך משא ומתן. לשם כך מקנה החוק המוצע למתווך את סמכויות העוז הדרושות להפגשת הצדדים, לקביעת העובדות ולהבהרת תביעות הצדדים והצעותיהם ליישוב הסכסוך (סעיפים 7 ו-8).

משהופעל התיווך — ההזדקקות לו חובה, אך אין חובה על הצדדים לקבל את הצעות המתווך. מטרתו להפגיש את הצדדים על מנת להביאם לידי הסכם (סעיפים 8 ו-11).

המשא ומתן בין הצדדים הוא חפשי ואין למתווך סמכות לאכוף החלטה. לשם עידוד המשא ומתן החפשי קובע החוק ששום צד לא יפגע בזכויותיו על ידי עצם התיווך. כל עוד לא הגיעו לידי הסכם (סעיף 14), חובת הסודיות המוטלת על המתווך (סעיף 13) וההוראה שמי ששימש מתווך בסכסוך לא יהיה אחר כך בורר בו (סעיף 20) — אף אלה באים לעודד את הצדדים ליתר גילוי לב בעת המשא ומתן וליתר גמישות.

שונה המצב לגבי הבוררות. כאן ההזדקקות היא רשות, אך משנזדקקו לדרך זאת, חובה לקבל את פסק-הבוררים ולקיימו. לפי זה קבע החוק המוצע כי סכסוך עבודה יימסר להכרעת בוררים בשני מקרים אלה:

- (1) סכסוך שהצדדים הסכימו בכתב למסרו לבוררות כזאת;
 - (2) סכסוך שלפי הסכם קיבוצי יש למסרו לבוררות ובהסכם לא נקבעו הבורר או הבוררים או אופן מינוים, או שנקבע אופן המינוי ולא נתמנו הבוררים תוך זמן סביר או שנתמנו ולא סיימו את הבוררות תוך זמן סביר (סעיף 15).
- הבוררות תתקיים בפני ועדת בוררים של שלושה שהם יושב ראש, נציג עובדים ונציג מעבידים. היושב ראש יתמנה מבין האנשים ששמותיהם כלולים ברשימת יושבי ראש לוועדות בוררים שתיקבע על ידי שר העבודה לאחר התייעצות במועצה ליחסי עבודה. נציג העובדים ונציג המעבידים יתמנו מבין האנשים ששמותיהם כלולים ברשימת נציגי עובדים ונציגי מעבידים לוועדות בוררים (סעיף 19) שתיקבעו על ידי שר העבודה לאחר התייעצות בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר בארגונים יציגים של מעבידים. בהסכמת הצדדים תקויים הבוררות לפני בורר יחיד ולא לפני ועדה של שלושה. במקרים אלה יהיה הבורר — הממונה הראשי על יחסי עבודה או ממונה על יחסי עבודה (סעיף 18).

תיווך שהשיג את מטרתו מסתיים בהסכם בין הצדדים, ואילו הבוררות מסתיימת בפסק-בוררים והוא יכול שיינתן ברוב דעות, ובאין רוב דעות — על ידי היושב ראש, דין פסק-בוררים כדין חוזה בין הצדדים או כדין הסכם קיבוצי (סעיפים 29 ו-31).

החוק המוצע קובע גם את המנגנון לביצועו, והוא — הממונה הראשי על יחסי עבודה, הממונים על יחסי עבודה ומתווכים מיוחדים.

שר העבודה ימנה מועצה ליחסי עבודה (סעיפים 39 — 42), שחבריה יהיו נציגי ממשלה ונציגי עובדים ומעבידים. נציגי העובדים יתמנו לאחר התייעצות השר בארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ונציגי המעבידים יתמנו לאחר התייעצות בארגונים יציגים של מעבידים. המועצה תיעץ לשר העבודה בעניינים הנוגעים ליחסי עבודה ובבואו להתקין תקנות לביצוע החוק.

חוק בנק ישראל (הוראת שעה) (תיקון), תשט"ו—1956

1. בסעיף (1) לחוק בנק ישראל (הוראת שעה), תשט"ו—1955, יימחקו המלים "אך לא יאוחר מיום כ"א בשבט תשט"ו (3 בפברואר 1956)".

תיקון החוק

דברי הסבר

בשלהי תשט"ו נתקבל בכנסת חוק בנק ישראל (הוראת שעה), תשט"ו—1955, אשר הסמיך את הממשלה באישור ועדת הכספים של הכנסת, להכניס את סעיף 78 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954, לתקפו אף לאחר תום שנה מיום החילת חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954, אך לא יאוחר מאשר ביום כ"א בשבט תשט"ו (3 בפברואר 1956).

נגיד בנק ישראל הגיע עתה לידי החלטה שלא להשתמש בסמכותו לפי סעיף 56 לחוק בנק ישראל, תשי"ד—1954, לקבוע את שער הריבית, לאחר שהממשלה עומדת להציע לכנסת חוק ריבית כללי אשר יהול על בנקים ועל כל יתר המלווים והלווים גם יחד.

רק במקרה וקבלת החוק הכללי תתעכב מסיבה זו או אחרת, יצטרך הנגיד לשקול מחדש בדבר שימוש בסמכותו האמורה; ולצורך זה מציעה הממשלה להשאיר את חוק בנק ישראל (הוראת שעה), תשט"ו—1955, בתקפו, אך להוציא מתוכו את גבול הזמן, התוצאה תהיה כי כל עוד לא נתקבל חוק חדש על הריבית, יישאר בתקפו החוק העותמני על הריבית, הקובע שער ריבית מכסימלית של תשעה אחוזים למאה לשנה.